T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018 / 214
KARAR NO : 2018 / 379
KARAR TR : 25.6.2018

ÖZET : 1994-1999 tarihleri arasında Belediye Başkanı olarak görev yapan davacıya makam ve görev tazminatı ödenmesi istemiyle açılan davanın; davacının talebinin, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra yapılması ve davacının 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi iştirakçiliği ya da emekliliğinin söz konusu olmaması nedeniyle; 5510 sayılı Kanunun 101. maddesinin hükmü gözetilerek, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A.A.
Vekili : Av. E.K.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av.H.H.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin, Sosyal Sigortalar Kurumundan emekli olduğunu, 29.03.1994'ten 18.04.1999 tarihine kadar Göynükkışla Belediye'sinde seçilmiş Belediye Başkanlığı yaptığını; 5510 sayılı yasanın geçici 4. maddesi ve 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununun 39 ve ek madde 68 hükümlerine göre Makam Temsil Tazminatı verilmesi için yaptıkları taleplerine Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığınca olumlu veya olumsuz yönde bir cevap verilmediğini, müvekkilinin 2008 tarihinden çok önce Sosyal Sigortalar Kurumundan emekli olduğunu, bu münasebetle müvekkilinin talebi hak ettiğini ifade ederek; davalı idarenin, makam temsil tazminatı alamayacaklarına ilişkin kararının iptali ile anılan tazminatın verilmesine karar verilmesi istemiyle 12.11.2012 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

Konya 1.İdare Mahkemesi; 9.1.2013 gün ve E:2012/1375, K:2013/8 sayı ile bu davanın görüm ve çözümünün, 2577 sayılı Kanun'un 32.maddesi uyarınca, dava konusu işlemi tesis eden idarenin bulunduğu yer idare mahkemesi olan Ankara İdare Mahkemesi'nin yetkisine girdiği gerekçesiyle, aynı Kanunun 15. maddesinin l/a bendi uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dava dosyasının yetkili Ankara İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

ANKARA 6.İDARE MAHKEMESİ: 28.2.2013 gün ve E:2013/255, K:2013/500 sayı ile "(…) 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 101. maddesinde; "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." kuralına, aynı Kanun'un Geçici 4. maddesinin 11. fikrasında da ; "Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olup, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesine göre makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenenler hariç olmak üzere, sosyal güvenlik kanunlarına göre emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta olanlardan; 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olanlara, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren, bu kişilerden bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olmayanlara ise bu şartları haiz oldukları tarihten itibaren 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesinde belirtilen şartlar da dikkate alınarak, emsali belediye başkanının almakta olduğu makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı tutarı, almakta oldukları emeklilik veya yaşlılık aylıklarına ilâve edilmek suretiyle ödenir. Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olup, bu Kanuna göre sigortalı iken yaşlılık aylığı bağlananlardan; 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olanlara bu Kanunun geçici 2 nci ve geçici 4 üncü maddeleri hükümleri de dikkate alınarak bu fıkrada belirtilen şartlar dahilinde söz konusu tazminatlar aylıklarına ilâve edilmek suretiyle ödenir. Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olanlardan ölenlerin bu Kanunun 32 nci maddesinde belirtilen şartlara sahip olmaları halinde, 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesinde belirtilen şartlar da dikkate alınarak, hak sahiplerine bu Kanunun 34 üncü, geçici 1 inci, geçici 2 nci ve geçici 4 üncü maddeleri hükümlerine göre söz konusu tazminatlar bu Kanunun yürürlük tarihinden önce ölenler için bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonra ölenler için ise ölüm tarihinden itibaren ölüm aylıklarına eklenmek suretiyle ödenir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olanlardan; malûllük aylığı almakta olanlar ile malûllük aylığına hak kazanacaklar 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesinde belirtilen aylık bağlamaya ilişkin şartlar dikkate alınmaksızın yukarıda belirtilen tazminat haklarından yararlandırılır. Bu fıkraya göre tazminat tutarları ödendikçe Hazineden tahsil edilir." kuralına yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin ve dosyanın incelenmesinden, davacının 5510 sayılı Kanun'un geçici 4. maddesi uyarınca makam ve görev tazminatından yararlandırılmak istemiyle 30.07.2012 tarihinde davalı idareye

başvurduğu ve başvurusunun dava konusu işlem ile reddedildiği, davacının başvurusundan önce, 1.10.2008 tarihi itibarıyla 5434 sayılı Kanun'un ilgili kurallarının yürürlükten kalktığı ve anılan tarihten itibaren 5510 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinin yürürlüğe girdiği görülmektedir.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinde bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceğinin kurala bağlandığı göz önüne alındığında; 5510 sayılı Kanun'un uygulanması isteminden kaynaklanan uyuşmazlığın görüm ve çözüm yerinin adli yargı olduğu anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı Kanunun 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine…" karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu defa aynı istemle 21.6.2013 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 3.İŞ MAHKEMESİ; 20.1.2015 gün ve E:2013/1159, K:2015/35 sayı ile "(…) Taraflar arasındaki uyuşmazlık: Belediye Başkanlığı makam Tazminatı ve buna bağlı görev tazminatına ilişkindir. Davanın yasal dayanağı: 5510 S.K. Geçici Madde 4, 5434 S.K. Madde 39, ek madde 68'dir. Dosyadaki belgelerden. Davacının 1949 doğumlu olduğu, SSK Aylık bağlama kararına göre davacıya SSK'ca 5055 gün prim ödeme gün sayısına göre 01.05.1996 tarihinden itibaren yaşlılık aylığı bağlandığı, Konya İli Hadim Kaymakamlığının 27.12.2010 tarihli yazısına göre, davacının 29.03.1994 de yapılan Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde Hadim İlçesi Göynükkışla Belediye Başkanlığını kazandığı ve 29.03.1994- 18.04.1999 tarihleri arasında Belediye Başkanlığı görevi yaptığı taraflar arasında uyuşmazlık konusu değildir. Davacı Belediye başkanlığı yaptığı için davalı kuruma kendisine makam tazminatı ve buna bağlı görev tazminatı verilmesi ve maaşına eklenmesi için 24.02.2011 ve sonraki dilekçelerine karşılık SGKB SS Genel Müdürlüğü Sigortalı Emeklilik İşlemleri Daire Başkanlığı 21.10.2011 tarihli cevabı yazısında, 5510 S.K. Geçici madde 2,4, T.C Emekli Sandığı 5434 S.K. Madde 39 ek 68 göre 60 yaş 9000 gün prim ödeme gün sayısı en az 2 yıl Belediye Başkanlığı veya 61 yaş 5400 gün prim ödeme gün sayısı 2 yıl Belediye Başkanlığı görevi yapma şartları arandığı, 61 yaş şartı varsa da ve 2 yıldan fazla belediye başkanlığı varsa da 5055 gün prim ödeme gün sayısı olduğundan tarafınıza Makam tazminatı bağlanması mümkün değildir, denilerek davacının talebi red edilmiştir. 5434 S.K. Madde 39 / b- k maddesine göre yaşlılık aylığı bağlanması için en az 15 yıl 15x360 = 5400 gün prim ödeme şartı aranmakta olup davacının prim ödeme gün sayısı 5055 gündür. 5400 günden azdır. Yargıtay 10 'cu Hukuk Dairesinin 13.12.2012 tarih 2011/15379 Esas, 2012/25646 karar sayılı kararında da makam tazminatı verilmek için yukarıdaki şartlar aranmıştır.

Mahkememizce idari mahiyetli olan Belediye Başkanlığının makam tazminatı ve buna bağlı görev tazminatına ilişkin talepleri değerlendirilmesinin mahkememizin görevli olmadığı ve idari yargının görevli olduğu değerlendirildiğinden aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

KARAR: Yukarıda açıklanan nedenlere dayanılarak,

1-Mahkememizin görevli olmadığının tespitine, idari yargının görevli olduğunun tespitine, ve 6. İdare Mahkemesinin 28/02/2013 tarihli 2013/255 Esas 2013/500 Karar sayılı dosyasında görev yönünden reddine karar verilmiş olduğundan dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından görevli yargı yolunun tespitine…" karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiş; daha sonra davacı vekilinin 28.1.2015 tarihli dilekçesi üzerine İş Mahkemesince 22.6.2015 günlü üst yazıyla(Posta İdaresinin kayıt damgasına göre sevk tarihi 1.3.2018'dir) gönderilen dava dosyası 7.3.2018 tarihinde kayıtlarımıza girmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 25.06.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Olay kısmında belirtildiği üzere, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada; idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

1- 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde yer alan, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

2- 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesindeki "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler." hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da ihtiva etmesi gerekir.

Yasakoyucu, 14. maddeye göre hukuk alanında olumsuz görev uyuşmazlığı doğması halinde her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme nazaran daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağını tanımıştır.

Olayda, adli yargı yerince, öncelikle görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemiş ve görevli merciin

belirtilmesi için re'sen Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına da karar verilmiştir.

Bu haliyle, Ankara 3.İş Mahkemesince re'sen yapılan başvuru, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen yönteme uymamaktadır.

Ancak, adli ve idari yargı yerleri arasında olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının, davacı vekilinin de dilekçesi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin başka bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 1994-1999 tarihleri arasında Göynükkışla Beldesinde Belediye Başkanı olarak görev yapan davacının makam ve görev tazminatlarının hesaplanarak ödenmesi istemiyle yaptığı başvurusunun reddine ilişkin işlemin iptali ile ödenmeyen makam ve temsil tazminatlarının ödenmesine hükmedilmesi istemiyle açılmıştır.

Dava dosyaları ile işlem dosyasının incelenmesinden; davacıya 506 sayılı yasaya tabi sigortalı olarak, prim ödeme gün sayısına göre 01.05.1996 tarihinden itibaren yaşlılık aylığı bağlandığı, davacının 29.03.1994 de yapılan Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde Hadim İlçesi Göynükkışla Belediye Başkanlığını kazandığı ve 29.03.1994-18.04.1999 tarihleri arasında Belediye Başkanlığı görevini sürdürdüğü; Belediye Başkanlığı yaptığından bahisle kendisine makam tazminatı ve buna bağlı görev tazminatı verilmesi ve maaşına eklenmesi için 24.02.2011 ve sonraki dilekçelerine karşılık davalı İdarece; 5510 sayılı Kanuna göre Kurumdan yaşlılık aylığı alanlara bu tazminatın ödenebilmesi için, 2008/Ekim tarihinden önce belediye başkanı olarak görev yapmaları, görevlerine seçimle gelmeleri ve bu görevlerini en az iki yıl sürdürmeleri şartıyla; 5434 sayılı Kanunun 39'uncu maddesinde yer alan şartlardan, kadın ise 58, erkek ise 60 yaş ve 9000 gün veya kadın ve erkeklerin 61 yaş ve 5400 gün şartını yerine getirmeleri, belediye başkanlığı görevine seçimle geldiklerini, görev yaptıkları süreyi ve belediye başkanlığı türünü (Büyükşehir, il, ilçe ve ilk kademe ve belde belediye başkanı gibi) gösterir, mülki amirliklerden (valilikler, kaymakamlıklar) veya İçişleri Bakanlığının ilgili biriminden alacakları belgeyi göndermelerinin gerektiği; davacı A.A.'in, 5434 sayılı Kanunun 39'uncu maddesindeki 61 yaş şartını yerine getirmesine rağmen (toplam prim ödeme gün sayısının 5055 olması nedeni ile) 5400 gün prim ödeme şartını yerine getiremediği görüldüğünden, ilgili Kanun gereğince tarafına tazminat ödenmesine de imkan bulunmadığı gerekçesiyle talebinin karşılanmadığı; SGK Tescil ve Hizmet Dökümüne göre, davacının 4c tescil bilgilerinin bulunmadığı; Sigorta Tescil Hizmet Daire Başkanlığının 6.2.2009 tarih, …/AR 021 544 sayılı yazısına göre; davacının Emekli Sandığı ile ilgilendirme talebinin reddedilmesi üzerine açtığı davada Ankara 5.İdare Mahkemesinin verdiği 3.5.2007 gün ve E:2006/1803, K:2007/814 sayılı iptal kararı gereğince 1994-1999 tarihleri arasında Sandık ile ilgilendirildiği, bu kararın İdarece temyiz edilmesi üzerine Danıştay 11.Dairesince 24.6.2008 gün ve E:2007/8633, K:2008/1920 sayı ile kararın bozulduğu; Ankara 5.İdare Mahkemesinin 10.10.2008 gün ve E:2008/1987, K:2008/1920 sayılı kararının, davacı vekilinin davadan feragat etiğini bildirmesi nedeniyle, karar verilmesine yer olmadığı şeklinde sonuçlandığı; bunun üzerine davacının 1994-1999 tarihleri arasında Emekli Sandığı ile kurulan ilgisinin ithal edildiği anlaşılmıştır.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun (5510 sayılı Kanunun 106. maddesi ile mülga) Ek 68.maddesinde; "(Değişik madde: 24/11/1994 - 4049/7 md.)

(Değişik fikra: 23/02/1995 - KHK - 547/13 md.) Makam tazminatı ile Yüksek Hakimlik ve temsil veya görev tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde bulunanlardan, 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanunun 36 ncı maddesine göre istihdam edilenlere, Başbakanlıkta da makam tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde en az 6 ay çalışmış olmaları kaydıyla bu tazminatlardan yüksek olanı esas alınarak ödeme yapılır. (Ek cümle: 04/07/2001 - 631 S.KHK/1. md.) Makam veya yüksek hakimlik tazminatı ödenmesini gerektiren görevlerde toplam en az iki yıl bulunmadan veya bu görevlerde hiç bulunmadan emekliye ayrılanlara ise, en az altı ay süreyle bulundukları en üst görevleri için belirlenen görev tazminatı veya hizmet yılları itibarıyla belirlenen görev tazminatından yüksek olanı ödenir. Bu halde de iki yıllık süreyi doldurma şartı aranır. (Ek cümle: 12/02/2000 - 4505/3 md.) Ancak bu tazminatların ölenlerin dul ve yetimlerine ödenmesinde iki yıl görev şartı aranmaz.

(…)

(Ek fikra:07/12/2004 - 5272 S.K./86.mad) Sandıkça emekli aylığı bağlanan büyükşehir belediye başkanlarına 7000, il belediye başkanlarına 6000, ilçe belediye başkanlarına 3000, diğer belediye başkanlarına 1500 gösterge rakamı üzerinden, bu Maddede belirtilen usul ve esaslar dahilinde makam tazminatı, buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenir. Bu tazminatlar ilgililere ödendikçe iki ay içinde faturası karşılığında Hazineden tahsil olunur. Birinci fikrada öngörülen iki yıllık sürenin hesabında iştirâkçi olup olmadıklarına bakılmaksızın belediye başkanı olarak geçen sürelerin tamamı dikkate alınır.

(Ek fikra: (12/02/2000 - 4505/3 md.) Temsil ve görev tazminatları; yönetim ve denetim kurulu üyelikleri dahil olmak üzere kamu kesiminde her ne suretle olursa olsun aylık veya ücret alıp almadıklarına bakılmaksızın görev alanlara bu durumları devam ettiği sürece ödenmez. Tazminattan yararlanırken, yararlanma şartlarını kaybedenler en geç bir ay içinde durumu Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne bildirirler. Bu durumun ortaya çıktığı tarihi takip eden aybaşından itibaren tazminat ödenmesine son verilir. Zamanında bildirimde bulunmayanlara ödenen tazminat kanuni faizi ile birlikte geri alınır.(...)

Bu tazminatlar, ölenlerin 5434 sayılı Kanunun 67 nci maddesinde belirtilen aylığa müstehak dul ve yetimlerine 68 inci maddesindeki oranlar üzerinden ödenir.

Bu ödemeler, T.C. Emekli Sandığınca ödenmesini müteakip iki ay içinde Genel Bütçeye giren kurumlardan ayrılanlar için Hazineden, diğerleri için son kurumlarından faturası karşılığında tahsil edilir.(...) denilmiş; 1.1.2007

tarihinde; maddenin "Bu ödemeler, T.C. Emekli Sandığınca ödenmesini müteakip iki ay içinde Genel Bütçeye giren kurumlardan ayrılanlar için Hazineden, diğerleri için son kurumlarından faturası karşılığında tahsil edilir." şeklindeki son fikra metni yürürlükten kaldırılmıştır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı Geçici 4. maddesinin birinci fikrasında; "Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanuna göre; aylık, tazminat, harp malûllüğü zammı, diğer ödemeler ve yardımlar ile 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre ek ödeme verilmekte olanlara, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanunda kendileri için belirtilmiş olan şartları haiz oldukları müddetçe bunların ödenmesine devam olunur. Ancak, 5 ilâ 10 yıl arasında fiili hizmet süresi olan iştirakçilerden dolayı dul ve yetim aylığı almakta olanların, aylık ve diğer ödemeleri, bu Kanunun 32 nci, 34 üncü ve 37 nci maddelerindeki şartları haiz oldukları müddetçe devam edilir." hükmüne, aynı maddenin beşinci fikrasında ise; "Bu madde kapsamına girenlerin aylıklarının bağlanması, artırılması, azaltılması, kesilmesi, yeniden bağlanması, toptan ödemeleri, ilgi devamı, ihya ve borçlanmaları, diğer ödemeler ve yardımlar ile emeklilik ikramiyeleri hakkında bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır ve bu maddenin uygulanmasında mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri ayrıca dikkate alınır. (Ek cümle: 16/06/2010-5797 S.K/10. md.) Ancak, Polis Akademisinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin yetim aylıkları bu öğrenimleri süresince kesilmeksizin ödenmeye devam edilir." hükmüne yer verilmiştir.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fikrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir… Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…" Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanunun değil 5510 sayılı Kanunun öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Uyuşmazlık, davacının 5510 sayılı Yasa yürürlüğe girmeden önce, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre sigortalı/emekli iken belediye başkanı olarak görev yaptığı; bu görevden dolayı makam tazminatı ödenmesi gerektiğini talep ettiği; talebinin 5434 sayılı Kanun'un Mülga Ek 68. Maddesinde belirtilen koşulları ve 61 yaş koşulunu yerine getirmesine rağmen, prim ödeme gün koşulunu yerine getirmediğinden bahisle reddine ilişkin işlemin iptali istemine

ilişkindir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve Anayasa Mahkemesi kararları birlikte değerlendirildiğinde, davacının talebinin, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra yapılması ve davacının 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Kanuna tabi iştirakçiliği ya da emekliliğinin söz konusu olmaması karşısında; 5510 sayılı Kanunun 101 inci maddesinin hükmü gözetilerek, uyuşmazlığın adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yeri görevli olduğundan,_Ankara 3.İş Mahkemesinin yönteme aykırı başvurusunun reddi ile aynı Mahkemece ayrıca verilen 20.1.2015 gün ve E:2013/1159, K:2015/35 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 3.İş Mahkemesinin yönteme aykırı BAŞVURUSUNUN REDDİ ile aynı Mahkemece ayrıca verilen 20.1.2015 gün ve E:2013/1159, K:2015/35 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 25.06.2018 gününde Üye Birgül KURT'un KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Şükrü	Mehmet	Ahmet Tevfik
NECİPOĞLU	BOZER	AKSU	ERGİNBAY

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Aydemir	Birgül
AYDIN	TUNÇ	KURT

KARŞI OY

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na 8.5.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5754 sayılı Kanunun 68. maddesiyle eklenen "5434 sayılı Kanuna İlişkin Geçiş Hükümleri" başlıklı Geçici 4. maddesinin 11. fıkrasında; "Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olup, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesine göre makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı ödenenler hariç olmak üzere, sosyal güvenlik kanunlarına göre emeklilik veya yaşlılık aylığı almakta olanlardan; 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olanlara, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren, bu kişilerden bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 39 uncu maddesine göre aylık bağlanması şartlarını haiz olmayanlara ise bu şartlan haiz oldukları tarihten itibaren 5434 sayılı Kanunun bu Kanunla yürürlükten kaldırılan ek 68 inci maddesinde belirtilen şartlar da dikkate alınarak, emsali belediye başkamının almakta olduğu makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı tutan, almakta olduklan emeklilik veya yaşlılık aylıklarına ilâve edilmek suretiyle ödenir... " kuralı yer almış, "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı 101. maddesinde; "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan, 5510 sayılı Kanun'un yukarıda metnine yer verilen 101. maddesinin iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılan başvuru sonucunda; Anayasa Mahkemesinin 22/12/2011 gün ve E:2010/65, K:2011/169 sayılı kararı ile anılan tümcenin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın reddine karar verilmekle birlikte, "Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yeni sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir." gerekçesine yer verilerek, 5510 sayılı Kanun'a 5754 sayılı Kanun ile eklenen geçici 4. maddenin yürürlüğe girmesinden önce 5434 sayılı Kanun kapsamında bulunan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği belirtilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; dava konusu uyuşmazlığın, 5510 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girmesinden önce yaşlılık aylığı alan davacının, belediye başkanlığı görevinde bulunduğu göz önüne alınarak 5434 sayılı Kanunun Ek 68. maddesi uyarınca aylıklarına makam ve görev tazminatı uygulanması talebiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, 5510 sayılı Yasa ile yeni getirilen "prim esasına dayalı sistemin içeriği" ile ilgili olmayan ve anılan Yasa'nın "5434 sayılı Kanuna ilişkin geçiş hükümleri" başlıklı Geçici 4. maddesi yapılan düzenleme ile atıf yapılan ve Sandık tarafından aylık bağlanmasına ilişkin kuralların yer aldığı 5434 sayılı Yasa'nın 39. maddesi ile makam ve görev tazminatı ödenmesine ilişkin düzenlemelerin bulunduğu Ek 68. maddesi çerçevesinde çözümlenecek olan uyuşmazlığa konu davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerinin görevli bulunduğu sonucuna varıldığından; davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolunda verilen karara katılmıyorum.25.6.2018

ÜYE
Birgül KURT